

BOERDERIJENSTICHTING NOORD-HOLLAND

VRIENDEN VAN DE STOLP

Boerderijen Beeldbank: www.boerderijenstichting.nl | Volg Vrienden van de Stolp ook op Facebook

NIEUWSBRIEF NR. 95, DECEMBER 2018

FOTO: KENNETH STAMP

BOMVOLLE ZAAL BIJ
STOLPENOOGSTFEEST

DE WINNAARS VAN DE
STOLP AWARDS

IN ERE HERSTELD
IN ANDIJK

FOTO: KENNETH STAMP

ZONDER STOLPEN ZOU NOORD-HOLLAND NOORD-HOLLAND NIET MEER ZIJN

AGRITEAM
MAKELAARS

TE KOOP

**Parallelweg 3
Burgerbrug**

Een compleet modern melkveebedrijf
bestaande uit een stolpboerderij,
ligboxenstal, jongveeststal en
werktuigenberging met erf en land.

Noordervaart 30 A | 1841 HA Stompvoren
072-5039797 | www.agriteam.nl

lebureau
grafische vormgeving

wenst u
heel fijne
feestdagen

en een gezond en succesvol 2019!

0229 317 027 | www.le-bureau.nl | carla@le-bureau.nl

Tot in detail verantwoord maatwerk

Visser Hraam Noorder IJ- en Zeeweg 8, 1505 HG Zaandam
075-6177984 | www.timmerfabriekvisser.nl

Voor alle rieten daken
www.kooijmanrietdekkers.nl

Kooijman Rietdekkers

Rietdekbedrijf J.P. Kooijman B.V.
Ruigeweg 119A, Schagerbrug
T 0224 57 13 28 of 06 53 89 18 49

- dakvernieuwing
- renovatie dakconstructies
- aanbrengen isolatie/- platen
- reparatie en onderhoud
- dakramen en dakkapellen
- ontmossen

Elk van:

Chillroom waar eens de koeien loeiden

Zuideruitweg 2 Wijdenes

MAARTEN KONING
Bouwkundig Ontwerp- & Tekenbureau bv

Schrevel 12 | De Goorn | 0229 540 996 | maarten-koning.nl

Al 25 jaar

Ceremoniemeester Irma Stroet en BSNH-voorzitter Peter van Zutphen hebben tijdens het Stolpenoogstfeest alle aandacht voor ... de stolp.

INHOUD

4 DERTIG JAAR BOERDERIJENSTICHTING	13 STOLPEN IN DE KUNST
9 STOLP AWARDS UITGEREIKT	14 STOLPENOOGSTFEEST IN DE STARNMEER. 30 JAAR BOERDERIJENSTICHTING
10 KIEK 46 EN 47	
11 IN ERE HERSTELD IN ANDIJK	19 STOLPEN IN DE KOP

VOORWOORD

Honderdvijftig Vrienden kwamen 6 oktober naar de Starnmeer om samen tijdens het Stolpenoogstfeest het dertigjarig jubileum te vieren. Allemaal Vrienden die staan voor behoud van de stolpboerderijen. Kersverse ambassadeurs vertelden hoe ze bezig zijn met behoud van erfgoed en via de Boerderijinstichting hun kennis en ervaring delen. Na het feest zijn we begonnen met de voorbereiding van activiteiten voor het komende halfjaar, zoals de organisatie van stolpcolleges over verduurzamen van stolpen en erfdelen. Erfdelen sluit aan bij een landelijke ontwikkeling waarbij voormalige agrarische erven, vaak met historische boerderijen, het uitgangspunt vormen voor de realisatie van kleine woon-werk-gemeenschappen.

Wij staan voor een breed stolpenbeleid. Gedragen door de samenleving, waarbij cultuur-historisch bewustzijn en educatie het fundament vormen voor duurzaam behoud. Sympathisanten van erfgoed, eigenaren en plattelandvernieuwers lopen daarin voorop en bieden een sterke basis voor duurzaam behoud. Onder hen is veel kennis aanwezig. Dat is een basis die we hard nodig hebben. Evenals overheden die het maatschappelijke belang van agrarisch erfgoed inzien. Waardering, in de vorm van financiële compensatie voor eigenaren van erfgoed, is een reële deal – vinden wij.

Op 28 augustus jl. mocht ik voor Provinciale Staten van Noord-Holland een bijdrage leveren aan hun discussie gericht op behoud van stolpboerderijen. Goed stolpenbeleid is voor allen het uitgangspunt, zo bleek duidelijk. Het resulteerde in een open gedachtewisseling, waaruit naar voren kwam dat de exacte rol van provincie en gemeenten nader uitgekristalliseerd dient te worden.

Peter van Zutphen, voorzitter

4 DERTIG JAAR BOERDERIJENSTICHTING ONDER DE LOEP

EEN CALEIDOSCOPISCHE KETTING VAN BEWOGEN STOLPENSCHAKELS

De opmaat voor de Boerderijenstichting Noord-Holland ligt in maart 1980 als de Noord-Hollandse Welstandscommissie te Amsterdam en de Culturele Raad Noord-Holland te IJmuiden beginnen met een jaarlijkse opzet voor spreekuren over restauratie, renovatie en aanpassing van bestaande (en de bouw van nieuwe) landelijke bouwwerken. Dit initiatief werd steeds geflankeerd door rondreizende tentoonstellingen ‘De stolp te kijk’, terwijl de voorlichting over landelijke bouwkunst op vaste dagen werd gehouden in het toenmalige Landbouwhuis te Alkmaar. In 1988 is het zover en richt Johan Schilstra met anderen de BSNH ‘Vrienden van de Stolp’ op (zie de vorige nieuwsbrief, blz. 10).

1988
Oprichting van de Boerderijenstichting Noord-Holland met Bergen als statutaire vestigingsplaats. Mart Groentjes wordt secretaris.

1989
De tweede en derde nieuwsbrief verschijnen in april en oktober. Ze tellen vier bladzijden en zijn gedrukt in zwart-wit.

1990
Nieuwsbrieven in maart en oktober. Nummer vijf telt al zes bladzijden. De eerste uitgave van het boek ‘De stolp te kijk’ met een besneeuwde stolp op de omslag is meteen een succes.

1991
Uitreiking van de eerste vijf Stolp Awards. De allereerste gaat naar de gemeente Schermer voor het herbestemmen van herenboerderij Wittenburg tot gemeentehuis.

1992
Ruim aandacht voor het ontwerp van een modern melkveebedrijf in Waterland (Overleek).

1993
Nieuwsbrief met steunkleur groen. Eerste fietsroute in samenwerking met de ANWB door West-Friesland. Aandacht voor het landschap met Aldous Huxley en Pablo Picasso.

1994
De eerste folder van de Boerderijenstichting, uiteraard in de vorm van een stolp. Boerderij De Eenhoorn (Beemster) staat model en (in full colour) trots voorop.

1995
Groot stolpensymposium in het - naar een ontwerp van Cornelis de Jong in stolpvorm gebouwde - nieuwe gemeentehuis van Beemster. Keynote speaker is ir. Ellen van Olst van de Stichting Historisch Boerderij-Onderzoek (Arnhem). Met thematische hand-out en ‘klikkende’ fotowedstrijd.

1996
Nieuwe opmaak nieuwsbrief. Komt nu met advertenties driemaal per jaar uit. Zes appartementen in stolp Kent U Selven in de Schermer als geslaagd voorbeeld van zowel herbestemming als vierkantdeling. Kroon op de inzet van Arie en Han Schermerhorn. Eerste

instructieve videoband over stolpen, en... Twisk sluit zich aan.

1997
De prijs voor Culturele Arbeid van het Anjerfonds Noord-Holland wordt door Commissaris van de Koningin Jos van Kemenade uitgereikt aan de BSNH. Het jubilerende Zijpe bouwt een stolpbrug over de Grote Sloot naar een ontwerp van Joke Zaal. Eerste rubriek ‘Stolpen in het nieuws’ van de hand van Ed Dekker. Evert Vermeer (Heerhugowaard) wordt de nieuwe voorzitter.

1998
Nieuwsbrief groeit naar acht pagina's. Herdruk ‘stolpenbijbel’ van Loek Brandts Buys als facsimile van het origineel middels elektronische techniek. Uitgave van het boekje ‘Recht toe, recht aan / het boeren erf in de Schermer’ i.s.m. Rabobank/Zuivelbank Alkmaar. Schilstrabrug naast Wittenburg (Schermer) als cadeautje van Amoco. Protest met rouwvanen tegen het ongebreideld slopen van stolpen langs de N9. Het nieuwe algemene telefoonnummer wordt: 072 581 68 88.

1999
Start van de grote stolpeninventarisatie i.s.m. de stichting Geschiedbeoefening Noord-Holland, nodig voor het opzetten van een boerderijenbeeldbank. Praktische hulp komt van lokale historische verenigingen.

Stolpboerderij Westeinde 35 in de Schermer wordt een stolpkerk. Geslaagde vernieuwbouw van ensemble stolp en kapberg aan de IJsselmeerdijk bij Warder naar een ontwerp van C. de Jong.

2000
BSNH vraagt aandacht voor de verdwijnende dakpankapbergen. Beargumenteerde oproep aan provincie Noord-Holland voor meer bescherming van stolpboerderijen in komende cultuurnota 2001-2004. Uitgave van een set van acht stolpansichtkaarten. Jaap de Wit (Schagen) legt werking kaapstander uit aan de hand van een instructieve tekening.

2001
Stolp Westerhem wordt als infocenter onderdeel van het Agrarisch Museum in Middenbeemster en de hele Beemster is werelderfgoed. Najaarsexcursie gaat naar de ‘skuurskotboerderijen’ op Wieringen. Organisatie van studiemiddagen over constructie en hergebruik van stolpen i.s.m. het Steunpunt Cultureel Erfgoed Noord-Holland en Welstandszorg Noord-Holland.

2002
Nieuwsbrief groeit naar twaalf bladzijden, na ad hoc experimenten met tien. Het boek ‘Paradijs der Runderen’ verschijnt, auteurs zijn Kees van der Wiel en Jan Zijlstra. Een brand verwoest de r.-k. stolpkerk Nood Gods te Koedijk. Er blijken stolpen in Italië te staan, om precies te zijn in het dorp Piove di Sacco in de Po-delta.

2003
Het landelijk georganiseerde Jaar van de Boerderij geeft een enorme spin-off, ook in Noord-Holland. De nieuwsbrief wordt zestien pagina's dik. Set ansichtkaarten met tekeningen van Wil de Bie. Een boek over het verdwijnen van boerderijen onder het zand van Amsterdam-West: ‘Ruimzicht’ van Marja van der Veldt. Subsidie voor erven en houten boerenhekken (via Landschap Noord-Holland). Verschillende fietstochten langs stolpboerderijen. Adviezen over lichttoetreding via dakvlakken van stolpen in de notitie ‘De dans der daklichten’. Joop van Diepen schreef (en zong) het Stolpenlied in het West-Fries (‘Ok dat nag’). Open Monumentendag in het teken van Boerenbouw. Een

sliert panelen aan tentoonstellingen en een karrenvracht aan publicaties, groot en klein. De Stichting Watertheater uit Oudendijk krijgt een Stolp Award voor het toneelstuk 'De stolp op het spel'. Niet te vergeten, die spectaculaire boerderijenkalender die tot op de dag van vandaag nog gewild is. En ... BSNH ontvangt de Westfrieslandprijs van het Westfries Genootschap. Het kon (bijna) niet op.

2004

Heruitgave van het volledig in kleur uitgevoerde boek 'De stolp te kijk'. Jaap de Wit schrijft zijn boeken over de stolpen rond Schagen. Mevrouw B. Wigman-Kern onderzoekt de betekenis van het woord stolp en dat brengt ons via Rusland (stolb) bijna overal en ten slotte op IJsland (stolpi). De betekenis is overal grosso modo hetzelfde: stut, zuil, post, pijler, paal, zuil, stijl, staander. Waarvan akte. Door een Vriend wordt een houten vierkantconstructie met overstek aangeboden. Gemeente Stede Broec krijgt de Rode Dakpan van BSNH voor laakbaar monumentengedrag rond de sloop van een stolp.

2005

Eerste serie 'Binnenkijkers', die officieel in december 2004 start. Excursies naar verschillende boerenerven i.s.m. Landschap NH en de Pomologische Vereniging (POM). Jan Hoedjes bouwt een model van Gretha's Hoeve in de Wogmeer. Werkgroep Oud-Castricum organiseert een open dag op kasteelplaats annex boerderij Croonenburg om de stolp te redden.

2006

Drie stolpboerderijen in de gemeente Bergen komen terug langs de ventweg van de Ng tegenover Koedijk als resultaat van een jarenlange en hardnekkige strijd voor behoud. Stolpdaken aan weerszijden van het Noordhollands Kanaal weer in balans. Aandacht voor de opkomst van zorgboerderijen, zoals in Enkhuizen, Blokker en Juliana-dorp. Start van de serie Kiek met een rij stolpdaken in Koedijk. Najaarsexcursie naar de Boerenhoek in haringstad Enkhuizen.

2007

Vierkantdeling in reuzenstolp in Hensbroek: er komen vier wooneenheden onder het piramidale dak. Start van de serie 'Boer & Jongens' met foto's uit het archief van Noord-Holland-fotograaf Wijndel Jongens. Algemene aandacht voor museumboerderijen in Midden-beemster, Hoogwoud, Schagen, Zuidermeer, Callantsoog, Wieringen en Hoofddorp. Start van de Boerderijen Beeldbank (de weergave van 5.529 ingevulde formulieren en 7.166 foto's) in Limmen door gedeputeerde Sascha Baggerman. Klap op de vuurpijl: secretaris

Mart Groentjes krijgt de zilveren anjer opgespeld door koningin Beatrix.

2008

Nieuwsbrief verschijnt viermaal per jaar. Aandacht voor het houten boerenhek met een actie en een boekje van Cor van Sliedregt: 'Noord-Hollandse boerenhekken'. Aandacht ook voor planken wanden aan stolpboerderijen. De Schermer staat het hele jaar in de stolpschijnwerper met cursussen, tentoonstellingen, exposities, fietstochten en foto-kaarten. Ook de najaarsexcursie gaat naar Schermer stolpen.

2009

Ledenwerfactie gaat van start. Esther de Winter schrijft een voorlichtende artikelenreeks over boerenerven en fungeert daarvoor als consulent. Algemene aandacht voor de archeologie van een stolpboerderij. De Boereplaats in Waarland staat model voor 'slapen in de hooiberg' (logiesmogelijkheden)

als nieuwe functie van een stolp. De stolp komt als agrarisch erfgoed uitgebreid op de Italiaanse televisie.

2010

Start van twee projecten: 'Vierkant achter de stolp' en 'Alle hens aan dak'. Deze laatste i.s.m. provincie, monumentenwacht en restauratiefonds. Het boek 'Onder één dak' over boeren en boerderijen in Enkhuizen verschijnt, geschreven door Suus Messchaert-Heering. Op Texel presenteert Wilma Eelman twee doorwrochte delen over 450 jaar boerderijbouw op het eiland. In Uitgeest wordt de bijzondere langhuisstolp Het Kooghuis door een ingrijpende restauratie o.l.v. Piet Verhoeven en Bureau Maarten Koning gereed.

2011

Stolpboerderij De Hulst (Schermer) begint na een periode van zwaar verval aan een nieuw en zinvol bestaan als zorgboerderij. Henk Komen voltooit zijn boerderijtrilogie over stolpen in de Heerhugowaard. Najaars-excursie naar Westwoud en Hoogkarspel. Deelname aan symposium te Zuidermeer over kansen en bedreigingen van het West-Friese landschap i.s.m. Stichting Landelijk Schoon van het Westfries Genootschap.

2012

Binnenkijker bij praktiserend melkveehouder en vaarboer Piet Praag in Jisp, met de koeien nog op de lange regel in de stolpboerderij. Erfgoedstudente Helga Kliffen maakt plan voor herbestemming rijksmonument en stolpboerderij Broedersbouw in de Beemster. Jubileumboek over 400 jaar Beemster komt uit en onthult en passant de oudste stolp anno 1616, zoals ontdekt in een oud kaartboek. Piet Tamis volgt Pieter Prett op als bouwkundig adviseur. Nieuwsbrief geheel in kleur!

2013

Jaar van de (stolp)boerderij i.s.m. Agrarisch Erfgoed Nederland met herbestemming als thema. Samen met de Cultuurcompagnie komen er drie fietsroutes in een handig boekje, lunchbijeenkomsten op erven en in stolpen, een speciale 'Uitwaaier' met evenementen en is er i.s.m. Klaver Makelaardij een open stolpendag met boerderijen in de aanbidding. Met de provincie organiseert BSNH het symposium 'De stolp onder dak' in de Hervormde Kerk in Hoogwoud en met excursies naar stolpen in de buurt. De vereniging Oud Uitgeest organiseert in het gemeentehuis van Uitgeest een expositie over Uitgeester boerderijen. Anneke Zandt en Peter Fiedeldij Dop maken i.s.m. onderwijsbegeleidingsdienst Noordwest een leskist over stolpen. Een beeldbepalend stolpenensemble in Oostwoud wordt ondanks aangetekend verzet toch gesloopt. Het jaar sluit opvallend af tijdens de Amsterdamse Uitmarkt met een levensgrote, in zeildoek en steigerdelen nagebouwde stolpboerderij: De Eenhoorn uit de Beemster.

2014

Start van de rubriek 'Niet zonder hoop' met de uiteindelijk hopeloos gebleken stolp in Oudesluis aan de Akkerweg 12. Het noodgeval aan De Kreil bij Kolhorn wordt echter aangepakt (is nu een plaatje, red.). BSNH intensiveert voorlichting en advisering op het terrein van hergebruik, nieuwe functies, dakvlakken en houtconstructies. De Binnenkijker kijkt fleurig binnen in een bloemenstolp in Nieuwe Niedorp. Passend afscheid van bestuurslid Wim Schermerhorn in het rundveemuseum Aad Grootes te Aartswoud.

2015

BSNH ondersteunt de actie van de Federatie Instandhouding Monumenten (FIM) tegen

het oplaten van wensballonnen en afsteken van vuurwerk in de nabijheid van boerderijen. In Wervershoof herrijst na een verwoestende brand een stolpboerderij uit de as. Een stolpensprookje wordt hier waar. Hulde! Stolp Award naar de Bommelhoeve in de Bergermeer, na voorbeeldige restauratie onder auspiciën van Bureau Sander Douma. Een serie van zeven handboeken voor het inrichten van boerenerven wordt afgerond met die voor Schermer en Wormerland. Binnenkijker in Hauwert. Gemeente Alkmaar groeit en krijgt alle Schermer stolpboerderijen bij de fusie 'cadeau'. Renee Stroomer schrijft als erfgoedstudente een handreiking voor waardering van stolpen.

2016

Nieuwsbrief naar twintig pagina's in full colour en met een omslag. Aandacht voor duurzaamheid, isolatie en alternatieve energiebronnen zoals aardwarmte. Start

rubriek 'Stolp in de kunst'. Nieuwbouw stolp en dito kapberg passend en stijlvol in dorpsbeeld Assum (bij Uitgeest). Binnenkijker in unieke duinstolp Berwout. Boek 'Buitenplaatsen in de Purmer' verschijnt van de hand van C. Boschma-Aarnoudse. Groot archeologisch onderzoek aan stolpboerderij in Venhuizen. Stolp op schilderij 'Les trois Hollandaises' van Picasso opgespoord (adres Schoorlham 19). Artikel over herbouw stolpboerderijen in Waterland na watersnood 1916. Oproep aan politieke partijen om bij de gemeenteraadsverkiezingen stolpbehoud positief in te zetten.

2017

Legaat van Pieter Leegwater, melkveehouder te Heiloo en schouwmeester bij Het Lange Rond, legt financieel fundament onder voortbestaan BSNH. In gerestaureerde wierschuur op Wieringen expertmeeting over het thema herbestemmen als noodzaak voor behoud i.s.m. Agrarisch Erfgoed Nederland en Mooi Noord-Holland. Boerderij-complex Ruimzicht in polder Purmerland door herbestemming gered na renovatie door Bureau Maarten Koning. De Open Monumentendag met thema 'Boeren, burgers en buitenlui' geeft veel inhaakmogelijkheden voor stolpbehoud, zoals in een van de enorme stolpboerderijen van landgoed Nijenburg (Heiloo), nu van Natuurmonumenten. Start van de handtekeningenactie 'Red de Stolp' i.s.m. Bond Heemschut en Westfries Genootschap.

2018

Gelieve de in dit jubileumjaar verschenen nieuwsbrieven (nogmaals) te raadplegen voor het tot op het laatste moment actualiseren van de prestaties van uw Boerderijenstichting.

W/M

Akerbouw bv
BURGER EN UTILITEITSBOUW

Heeft u bouwplannen?

Uw onderhouds- en restauratiepartner in Noord-Holland

Akerbouw B.V.
T: 0251-315817

Geesterweg 6, 1911 NB Uitgeest
info@akerbouw.nl
www.akerbouw.nl

Inclusief controle vonkenvanger!

De Schoorsteenveger uit West-Friesland
Wij vegen stolpen en rieten daken vanaf het dak.

HOEKSTRA BV
SCHOORSTEENVEGERIJ

www.hoekstraschoorsteen.nl
info@hoekstraschoorsteen.nl
Tel: 06 43 1971 00

ASP

**Aannemersbedrijf
M. Duinmaijer B.V.**

Nieuwbouw
Utiliteitsbouw
Verbouw
Onderhoud
Restauratie
Kozijnen en lijstwerk

M.C. van Voordenstraat 2
1483 GB De Rijp
tel.: 0299 673487
duinmaijer@duinmaijer.nl
www.duinmaijer.nl

BOUW GARANT

KWANTES
makelaardij

de sleutel tot bezit

TE KOOP
ZUIDERUITWEG 2 TE WIJDENES

Landelijk wonen in een uniek samenspel van oud en nieuw. Met bijzonder oog voor detail klopt in deze woonboerderij werkelijk alles. Dit familiehuys ademt karakter door zorgvuldig gekozen authentieke, bewaard gebleven én nieuwe materialen van zichtbaar hoge kwaliteit. Er is goed nagedacht over alle facetten van comfortabel en mooi wonen wat resulteert in dit indrukwekkende en rijke resultaat. Tot in de puntjes verzorgd waarbij sfeer en huiselijkheid hoog in het vaandel staan. **Vraagprijs € 950.000,- k.k.**

Kwantes Makelaardij, Middenweg 9 te 1619 BL Andijk
www.kwantesmakelaardij.nl | 0228-59 22 44

KENTER

VOEGERS

Voor al uw snij-, voeg- en renovatiewerken

Verlaatsweg 67 - 1643 LZ Spierdijk
Tel.: 06-53 58 02 03 - info@kentervoegers.nl

www.kentervoegers.nl

STOLP AWARDS UITGEREIKT

“Met veel doorzettingsvermogen en liefde voor ons erfgoed dragen zij bij aan versterking van de identiteit van Noord-Holland. Hulde!” Met deze woorden feliciteerde Peter van Zutphen Niels Kooij en Willem Messchaert met de aan hen toegekende Stolp Awards.

De prijsuitreiking was onderdeel van de Stolpenoogsttag in Starnmeer op 6 oktober 2018.

De 34-jarige Niels Kooij, timmerman uit Burgerbrug, ontving de prijs voor zijn werk aan het herstel van een stolp uit 1880, genaamd Klein Begin. Hij staat in Sint Maartensvlotbrug aan de Ng. Drie jaar geleden was dit een krot, nu ontstaan langzaam maar zeker onder de herstellende oude kap een prachtig woongedeelte, een werkplaats en een recreatieverblijf. Een restauratie waarbij historie en hedendaagse benutting hand in hand gaan.

De 33^e Stolp Award is een speciaal geval. De Boerderijenstichting bestaat in 2018 dertig jaar en gedurende die hele periode is Willem Messchaert al actief. Lang heeft hij zich met verve ingezet als bestuurslid en eigenlijk de volledige dertig jaar als communicatieman, stukjesschrijver en, als het nodig was, als actievoerder. Ook nu de stichting dit jaar een nieuwe richting is ingeslagen zit hij nog in twee werkgroepen: de redactie van de Nieuwsbrief en de Community-werkgroep, die werkt aan de Stolpencommunity Vierkantdelers.

De Stolp Awards worden sinds 1991 uitgereikt aan particulieren, groepen en instanties die zich op wat voor manier dan ook hebben ingezet voor het behoud van stolpen. Veertien keer ging de prijs naar mensen voor een geslaagde verbouwing of restauratie. Bijzonder was de 17e Stolp Award voor de vrijwillige brandweer van Bergen in 1997, voor het snelle ingrijpen bij drie boerderijbranden. In 2003 ontving architect Cornelis de Jong een Stolp Award. Ook werd de prijs toegekend aan gemeenten, aan een historische vereniging, aan monumentenwerkgroepen én aan personen die zich als vrijwilliger hebben ingezet voor stolpenbehoud.

NvdW

10 KIEK 46

Dat extra puntje op het dak van de stolp lijkt mij een lichtkoof, schrijft Henk Sloetjes uit Wognum. Aan de Grote Zomerdijk in Wognum staat namelijk een stolpschuur met net zo'n puntje op het dak. En dat is volgens eigenaar Jacko Wiering een lichtkoof. Aldus de heer Sloetjes en verder volgt een enthousiaste beschrijving over een moderne melkveehouderij met loopstallen en carroussels in vol bedrijf waarvan een Zuid-Hollandse boerderij (Res non Verba) en een stolpschuur het karakteristieke, kloppend hart vormen. Op die stolpschuur een identiek puntdakje. Voor het opknappen van 'dat ding' (bedoeld is de stolpschuur) kreeg Wiering zelfs een 'award' van de Stichting De Cromme Leeck. Lichtkoof of (en dat voeren meerdere anderen aan) een constructie ter bevordering van de ventilatie. Mooie voorbeelden daarvan zijn genoemd aan de Oostdijk in de Schermer en aan de Dorpsstraat in Nieuwe Niedorp. Kijken dus. En de stolp, die staat er nog, met extra puntdakje. Dubbel piramidale daktaal op een stolp ergens in de Schermer bij Grootchermer. Het exacte adres houden we op verzoek van de bewoners echter onder de pet.

KIEK 47

Mevrouw Anita Kemper-Strijbis uit Waddinxveen (!) stuurt een foto van een mooie stolpboerderij met ervoor een groepje mensen, een fiets en een paard, die zij - naar ze zelf schrijft - "helemaal niet kent. En weet u misschien waar deze stolp staat?" Zelf denkt mevrouw Kemper in eerste instantie aan haar geboortedorp Zuid-Scharwoude, maar absoluut zeker is zij daar allerminst van, want, zo besluit ze haar brief: "Het kan ook best Wijdenes wezen."

Werkpaard naast stalen ros

Het groepje mensen voor de stolpboerderij is duidelijk familie. Het werkzame boeren-echtpaar, hij met hoed op, driekwartjas aan en hand in de zij en zij blootshoofds en het

haar in een knot, in een lange, zondagse, zwarte jurk. De oude boer houdt het paard aan de halster en draagt een pet, terwijl tussen de panden van zijn jasje duidelijk een dikke horlogeketting glimt. De oude boerin is in fraaie West-Friese dracht en haar kap dient duidelijk als hoofdtooi. Ook de twee kinderen (helemaal links) zijn netjes in de kleren. De oudste met lange broek en pet staat trots naast zijn rijwiel, als was hij Piet Pelle. Zijn broertje draagt ook een pet, maar heeft een zogenaamde drollenvanger (plusfour) aan. Met het werkpaard (met oogkleppen op) prominent in beeld, is dit overduidelijk een staatsieportret, misschien op het moment van de bedrijfsovername. De stolp dient als het statige decor voor deze foto en de fotograaf legt vanaf de overkant van de dorpsweg dit gedenkwaardige moment in naar schatting 1920 vast. Opmerkelijk is de vage figuur die uiterst rechts het beeld in komt stappen. Oorzaak is de lange sluitertijd die toen voor het maken van een foto nodig was. Ook voor een staatsiefoto als deze.

Dakpannen van top tot bakgoot

De stolpboerderij staat er buitengewoon goed bij. Strakke dakvlakken, rechte muren, in perfecte staat van onderhoud. Zoals het hoort bij een trotse boerenfamilie die hiervoor de middelen bezat en deze hiervoor inzette. De boerensjiek zit 'm bij deze stolp met name in dit gegeven, want de boerderij is verder vooral strak van opzet en als er al sier is, zit die in de (alweer) strakke gevelindeling met vier zesruiters met Franse luiken, in de fraai gemetselde, ronde schoor-

steen in het voorste dakvlak en in het toegangshek. Eigenlijk is dat nog het meeste frivole detail en toch 'slechts' van hout. Maar kijk eens naar de sierlijke lijn die de horizontale spijlen van het hek volgen. En dan dat geschulpte sierbord terzijde van die strakke hekpaal, die nog het meest op een obelisk lijkt. Ja, deze stolpboerderij is niet alleen een plaatje, maar ook een voorbeeld van hoe simpel en toch prominent boerensier kan spreken.

De beide bakgoten, al net zo recht als de dakvlakken en de vier stalramen in de zijgevel, betekenen dat de darsdeuren zich diagonaal aan de andere kant van de stolp moeten bevinden. De deur in de voorgevel komt vast en zeker op de lange regel uit. Ook het dak vraagt om een nadere beschouwing, Strak en recht, er ontbreekt geen dakpan en de pannen zijn schoon. Onder het piramidale dak zeer schaarse lichttoetreding, want naar de drie kleine dakramen moet je bijna zoeken. Twee op de hoek in het dakvlak voor, een opzij voor licht in de stal en dat hoge dakraam onder de nok geeft licht op de hooivoorraad in het vierkant. Gelet op de lange noklijn een dubbel vierkant. Ten slotte is er op de korte regel nog een stookplaats, getuige de vierkante schoorsteen die nog juist zichtbaar is. Vier kale bomen maken het beeld compleet en passen bij dit jaargetij anno 2018. Ondanks dat willen zowel mevrouw Kemper als wij maar één ding weten. Wie weet meer over deze stolp en zo ja, waar staat-ie hopelijk nog? Reacties alsjeblieft naar het secretariaat. Zie colofon.

W/M

Rob en Agnita voor hun stolp in oktober 2018.

IN ERE HERSTELD

Langs het dorpslint van Andijk, aan de voet van de imposante Westfriese Omringdijk, heeft kortgeleden een stolpboerderij een facelift ondergaan. En dan niet om er jonger uit te zien, maar juist om de oude, oorspronkelijke situatie terug te brengen. De stolp, door de huidige eigenaren Rob en Agnita de Wit de Dijkhoeve gedoopt, is gebouwd in 1909. In de periode daarvoor stonden twee stolpen achter elkaar op het perceel.

De periode rond 1900 staat bekend om panden die met veel oog voor detail zijn gebouwd en deze stolp is daar een prachtig voorbeeld van. Op een foto van kort na de bouw in 1909 valt direct het siermetselwerk met sluitstenen rond de ramen en deuren op. Hiernaast zijn veel (beschilderde) tegels verwerkt, onder meer in de halfronde ruimtes boven de ramen en in de halletjes bij de deuren. De voorgevel is perfect symmetrisch uitgevoerd, met in het midden een uitgebouwd deel dat wordt bekroond door een stenen dakkapel met fraai houtwerk onder de dakrand. Op de nok van de dakkapel en de stolp staan zinken ornamenten en op het pannendak prijkt een ronde schoorsteen met jaartalsteen.

In de loop van de 20^e eeuw verloor de stolp veel van haar oorspronkelijke allure. Na de bijna-dijkdoorbraak van 1916 was een dijkverbreding noodzakelijk, met als gevolg dat de sloot voor de boerderij moest worden gedempt en de rijweg vlak langs de stolp kwam te liggen. Later is de stenen dakkapel afgebroken en vervangen door een saai nieuw exemplaar. De voordeur verdween en in de zijgevel kwamen nieuwe ramen. Kort na 2000 is de boerderij verkocht en door de nieuwe eigenaren flink onder handen genomen. Zij lieten onder meer een nieuwe stenen dakkapel bouwen, maar de afwerking van de bovenzijde liet nog te wensen over. Toen Rob en Agnita

De stolpboerderij kort na 1909.

De stolp in 2000.

de boerderij in 2016 kochten, was het voor hen vrij snel duidelijk dat zij de klus wilden afmaken. Door de aannemer is de bovenzijde van de dakkapel verder opgemetseld en zijn de houten sierlijsten gemaakt. Rob, beroepsmatig gespecialiseerd in onder meer zinkwerk, maakte zelf de sierkrullen en de boog onder de dakrand. Zij zijn niet uitgevoerd in hout, zoals op het eerste gezicht lijkt, maar in zink! Ook de ornamenten op de nok van de dakkapel zijn van zijn hand. Rob en Agnita zijn "supertrots" op het resultaat en het dorp geniet denk ik volop met hen mee!

D/D

Speciaal voor de brandverzekering van rietgedekte panden.
Goede voorwaarden met lage premies.

Voorbeeld: brand-/stormverzekering woonboerderij steen/riet vanaf 1,60 %/o en woning steen/schroefriet vanaf 0,80 %/o.

Hoornseweg 2, 1687 ND WOGNUM, telefoon 0229 57 22 57
www.ovmdeveenhoop.nl, info@ovmdeveenhoop.nl

- hoveniersbedrijf
- tuinontwerp en adviescentrum
- sport en recreatie
- tuinwinkel

voor een passende
omgeving
bij uw
woning

Het Woud 10 - 1688 JE Nibbixwoud - telefoon 0229 - 57 16 29
E-mail hoveniers@floridus.nl

www.floridus.nl

Van Lierop houdt uw monument leefbaar...

- > HOUTINSECTENBESTRIJDING
- > ZWAMBESTRIJDING
- > HOUTHERSTEL MET EPOXYTECHNIEK
- > VOCHTBESTRIJDING / KELDERAFDICHTING
- > INSPECTIE-ABONNEMENTEN

Van Lierop
Conserviert & Herstelt Hout | Verdrift Vocht

0172 43 35 14
www.vanlierop.nl

GRATIS INSPECTIE
VRAAG NAAR DE VOORWAARDEN

NVPB

VERBODEN TOEGANG

VERBODEN TOEGANG

VERBODEN TOEGANG

VERBODEN TOEGANG

VERBODEN TOEGANG

VERBODEN TOEGANG

VERBODEN TOEGANG

VERBODEN TOEGANG

VERBODEN TOEGANG

VERBODEN TOEGANG

VERBODEN TOEGANG

VERBODEN TOEGANG

VERBODEN TOEGANG

VERBODEN TOEGANG

VERBODEN TOEGANG

VERBODEN TOEGANG

VERBODEN TOEGANG

VERBODEN TOEGANG

VERBODEN TOEGANG

VERBODEN TOEGANG

VERBODEN TOEGANG

VERBODEN TOEGANG

VERBODEN TOEGANG

VERBODEN TOEGANG

VERBODEN TOEGANG

VERBODEN TOEGANG

VERBODEN TOEGANG

VERBODEN TOEGANG

VERBODEN TOEGANG

VERBODEN TOEGANG

VERBODEN TOEGANG

VERBODEN TOEGANG

VERBODEN TOEGANG

VERBODEN TOEGANG

VERBODEN TOEGANG

VERBODEN TOEGANG

VERBODEN TOEGANG

VERBODEN TOEGANG

VERBODEN TOEGANG

VERBODEN TOEGANG

VERBODEN TOEGANG

VERBODEN TOEGANG

VERBODEN TOEGANG

VERBODEN TOEGANG

Is uw stomp vervallen? Wanhoop niet!

klaar voor de toekomst

I W E M A BOUW

STOLPEN IN DE KUNST

In december verwacht menigeen een witte kerst. Waarom is onduidelijk, want in mijn herinnering zijn dergelijke beelden verankerd in een ver verleden. Good old Bing Crosby houdt in deze tijd als crooner nog het meest een stil verlangen naar besneeuwde kerstdagen levend. Binnen dit beeld van veel wit past deze schets van een dorp waar de tijd lijkt stil te staan perfect. Ondanks het feit dat er geen vlok sneeuw ligt. Het zit hem in de stille sfeer die Goffe Struiksma zo trefzeker op papier heeft gezet.

Gemeenteambtenaar

Goffe Struiksma (* Leeuwarden 25-2-1907 - † Heerenveen, 23-2-1972) wordt net als zijn vader ambtenaar en wel bij de gemeente-secretarie van Leeuwarderadeel. Door zijn werk in openbare dienst komt hij via Ooststellingwerf en Baarderadeel uiteindelijk in Heerenveen terecht, waar hij ook trouwt. Goffe is dan al geruime tijd artistiek bezig en neemt bijvoorbeeld deel aan de schilderijtentoonstelling van sociëteit Horizon in de bovenzaal van het paviljoen in de Prinsentuin te Leeuwarden. Zijn verdere leven blijft hij de schone kunsten trouw en bouwt naast zijn werk als gemeenteambtenaar een vriendenkring van kunstenaars op.

Struiksma beschikt over een fluwelen penseel. Zijn aquarellen zijn zowel gedetailleerd als enigszins wazig, waardoor de beschouwer als het ware door zijn werk kan ronddwalen. Werken van Goffe Struiksma bevinden zich in de collecties van het museum Willem van Haren en het Fries Museum. Struiksma reisde, getuige een werk met een dorpsgezicht op Velp, en beoefende aan het eind van zijn leven ook het kubisme met doeken als 'Kompositie met rode vorm', 'Kompositie met blauwe huizen' en 'Kompositie met rechthoeken'. Veelzijdig was hij dus zeker. Negen jaar na zijn overlijden organiseert de Oudheidkamer te Heerenveen in 1981 een royale

overzichtstentoonstelling, die de Heerenveense Courant met vijf achtereenvolgende artikelen bespreekt.

Stolpen zijn hier stelpen

De lezer moet het mij maar vergeven. Op deze fenomenale schets in houtskool en zwart krijt staan naar mijn overtuiging namelijk geen stolpen, maar stelpen. Waarom dan toch deze prent, zult u zich afvragen. Het antwoord hierop is eenvoudig. Stelpen en stolpen zijn qua constructie van hetzelfde type en hebben dus hetzelfde, kenmerkende bouw-dna. En dat zie je overduidelijk op deze voortreffelijke schets van Struiksma, want hoewel dit een Fries dorpje moet zijn, lijkt het als twee druppels water op een Noord-Hollands dorp als Groet of Eenigenburg. Juist door die verzameling piramidale daken. Je moet wel twee keer kijken, wil je ergens een enkel uilenbord ontwaren of een wolfseind ontdekken. Verder is het - en wat mij in dit decernummer betreft - een West-Fries dorpje in kerstsfeer, smachtend naar een sneeuwbuï.

Deze schets van Goffe Struiksma legt voor mij op buitengewoon artistieke wijze de relatie tussen stelpen en stolpen vast. In een paar loepzuivere, edoch wankel lijnen. Hoe zuiver de verhouding tussen voor- en achtergrond. Hoe prominent die boom met gevorkte stam rechts, die bovendien aan elke top geknot lijkt. Het lijkt een exploderende vuurpijl. De verzameling boerderijdaken brengt op ritmische wijze rust in het tafereel, waarna het kerkje met kleine spits langzaam de aandacht opeist. Vagelijk lijken de boomtoppen in de wind te bewegen door die fluwelen toets van Struiksma. En kijk dan nog eens rustig naar die uitgekende detaillering van bijvoorbeeld die drie koeien, alle drie duidelijk anders neergezet, apart en toch gegroepeerd. De dieren zijn bijna aan het vlekkenpatroon - of juist het ontbreken daarvan - herkenbaar als Marie 18. Dan dat hekwerk in voor- en achtergrond dat per paaltje in de grond geslagen lijkt. De verschillende schuinten van de daken en die ene eruit springende darsdeur. De voorgevel van het kerkje lijkt haast geëet en ten slotte die rij grafstenen op de begraafplaats. Wonderschoon. Fijne kerstdagen.

W/M

Meer informatie over deze prent via kunsthandel Jan Kuindersma, Herenstraat 3A te Schagen.
E-mail: j.kuindersma@quicknet.nl.

Detail met koeien.

STOLPENOOGSTFEEST

De Buitenwerkplaats in Starnmeer barstte bijna uit haar voegen door alle enthousiaste, feestvierende stolpenliefhebbers tijdens het Stolpenoogstfeest op 6 oktober. De dag stond in het teken van het dertigjarig bestaan van de Boerderijstichting Noord-Holland 'Vrienden van de Stolp' en de oprichting van de Stolpencommunity Vierkantdelers.

Locatie

Het feest begon al met de rit naar de Buitenwerkplaats, een route deels door de Beemsterpolder met als letterlijk hoogtepunt de Starn-meerdijk. Met de ringvaart aan de ene zijde en de lager gelegen weilanden aan de andere zijde zorgt het dijklint voor een driedimensionale ruimtebeleving. Vanaf de weg op de kruin is het uitzicht weids over de hoge piramidevormige daken aan de dijkstoep naar het achterliggende open landschap. Het landschap waar de stolpboerderijen als identiteitsdragers het kenmerkende silhouet van het Noord-Hollandse landschap vormen. Eenmaal aangekomen bij de Buitenwerkplaats is daar de vriendelijke ontvangst van Maud en Dagobert, beiden architect en eigenaar van de verbouwde stolpboerderij. Het voelt als een 'buiten' en straalt ontzettend veel gastvrijheid uit. Een plek om te werken en creativiteit te laten stromen in een vrije en duurzame setting.

Welkom

"Het zijn de mensen die het doen"

De feestelijke dag werd geopend door Peter van Zutphen, voorzitter van de Boerderijstichting. Een dag waarop werd teruggekeken en vooruitgekeken. Een dag waarop werd geoogst en gezaaid. Ja, u leest het goed: eerst oogsten en dan zaaien. Een dag waarop werd gekeken naar de oogst van 30 jaar Boerderijstichting en een dag waarop werd gezaaid voor de toekomst. Een dag die niet in het teken stond van vraagstukken, maar een dag waar het publiek gevoed werd met nieuwe ontwikkelingen en nieuwe denkwijzen. Een dag waarop werd nagedacht over hoe de stolpboerderijen ingezet kunnen worden om een mooi Noord-Holland te scheppen waar landschap en cultuurhistorie samen komen. Maar vooral een dag waar het om mensen draait. Het zijn altijd de avontuurlijke mensen die het doen.

Het zijn de mensen die het avontuur van de stolp als bouwwerk opzoeken. Deze mensen en hun inspirerende verhalen zijn gebundeld in het magazine De Stolp, waarvan het eerste exemplaar tijdens het oogstfeest gepresenteerd werd. Ook de promotiefilm 'Vierkantdelers' werd gepresenteerd tijdens de feestelijke dag. Een korte film waarin leven, werken en wonen in en rondom een stolpboerderijen gepromoot wordt.

Symposium 'Zonder stolpen zou Noord-Holland Noord-Holland niet meer zijn'

De eerste spreker van het symposium was prof. dr. **Jos Bazelmans** over 'Cultureel erfgoed en de maatschappelijke waarden; een nieuwe dynamiek'. Erfgoed heeft veel verschillende waarden. Alhoewel waarde een lastig te omschrijven begrip is, is het een van de kernbegrippen in de zorg voor erfgoed. Iets dat als waardevol wordt bestempeld, verdient het immers om gebruikt of behouden te worden. Dit in tegenstelling tot iets waar men geen waarde aan hecht, dit wordt vaak verwaarloosd of vernietigd. Afval of erfgoed: het is louter een verschil in waardering. Bazelmans staat in zijn college stil bij de vele betekenissen van het begrip erfgoed. Het gaat over verhalen, over materie, over geld, over beleving. Als voorbeeld wordt de erfenis van een doopkleed gegeven. De truc is om de

waarde van het doopkleed over te brengen op de volgende generatie. Echter, met de maatschappelijke veranderingen verandert ook de waarde en de betekenis van het doopkleed. Het doopkleed zou een nieuwe betekenis moeten krijgen, anders verliest het zijn waarde en wordt het niet meer behouden.

De vraag of iets erfgoed is hoeft, indien het in gebruik is, bijna nooit gesteld te worden. Want op het moment dat iets gewoon gebruikt wordt en dus betekenis heeft, is deze vraag irrelevant. Maar op het moment dat er zich veranderingen voordoen waardoor de betekenis en dus de waarde onder druk komt te staan, komt de vraag naar wat erfgoed is naar voren. Wat is nu precies erfgoed voorbij de betekenis van bakstenen, riet, pannen en geld? Het zijn de verhalen die betekenis geven aan het agrarisch erfgoed. Het gaat altijd over een groep mensen: de 'erfgoedgemeenschap'. Een gemeenschap die samen bepaalt wat de betekenis van het object is en wat het dus erfgoed maakt. Het is onze taak opnieuw betekenis te geven aan de stolpboerderij door het vertellen van verhalen en op die manier de stolpboerderij de moeite waard maken om te behouden.

De tweede spreker van het symposium was architect **Ruud van Paridon** over 'De toekomst van het Noord-Hollandse landschap'. Hoe kun je nu met je eigen erf het landschap een stukje mooier maken? De verspreiding van erven in het landschap vertelt iets over het landschap en de samenhang tussen erf en landschap. Alle erven bij elkaar lijken op een zwerm vogels. Een zwerm lijkt één organisme, maar het zijn allemaal individuen. Door de samenwerking met elkaar is het een heel krachtig organisme. Met elkaar worden ze iets groots. Zo is het ook met erven: "Vele erven maken het landschap". Dat een landschap opnieuw betekenis kan krijgen wordt uitgelegd aan de hand van het knoopenproject in Overijssel en Gelderland. In dit project staat de herontwikkeling van voormalige boerenerven tot nieuwe nederzettingen in het landschap centraal. De verspreid liggende erven vormden een onderdeel van het waardevolle cultuurhistorische landschap. Door de ontwikkeling van de landbouw is van deze structuur nauwelijks nog iets terug te zien. In het knoopenproject wordt deze erven nieuw leven ingeblazen en het landschap weer van een impuls voorzien. Door de veelheid aan erven ontstaat een nieuw netwerk dat verbonden wordt door routes en beplantingsstructuren en dat mogelijkheden biedt voor woon-werkmilieus met recreatie en met landbouw als dragende functie van de open ruimtes. Erven verbinden de omgeving en voegen nieuwe kwaliteit toe aan het landschap.

Het mooie van Noord-Holland is het palet aan verschillende landschappen, met allemaal hun eigen kwaliteiten. Deze landschapskwaliteiten zullen van steeds grotere waarde zijn voor de kwaliteit van de leefomgeving en het vestigingsklimaat. Echter, deze kwaliteiten staan door de toenemende opgaven van energietransitie,

waterberging en circulariteit steeds meer onder druk. Om de landschapskwaliteiten voor de toekomst te kunnen behouden moeten we de opgaven en kwaliteiten samenbrengen en koesteren.

De laatste spreker van het symposium was **Walter Menkveld** over behoud en ontwikkeling van agrarisch natuurbeheer. Bij agrarisch natuurbeheer gaat het over het natuurlijk erfgoed. Waar het bij stolpboerderijen om cultureel erfgoed gaat dat in het teken staat van behouden en beschermen, gaat het bij natuurlijk erfgoed juist om beheren, ontwikkelen en ondernemen. Hier kunnen we iets van elkaar leren. Agrarisch natuurbeheer is een van de grootste beheerders van het platteland van Noord-Holland. Dit doet zij door het afsluiten van beheerovereenkomsten met agrariërs. Deze agrariërs zetten zich in voor natuur, weidevogels, biodiversiteit, bloemsoorten, slootkanten en recreatie. Zij zorgen dat het landschap van Noord-Holland in stand blijft. Waar het de landbouw vlak na de Tweede Wereldoorlog ging om produceren en zorgen dat er altijd voedsel was, gaat het nu om het behoud van het natuurlijk erfgoed en milieubewustzijn door het maken van collectieve afspraken met de overheid en individuele afspraken met de leden. Het succes van deze organisatie is volgens Walter Menkveld te danken aan de integraliteit van de organisatie. Er wordt gekeken naar alles wat de natuur beïnvloedt: water, bodem, planten, bloemen en dieren. Dit wordt geïntegreerd in het ondernemerschap van de boer. Daarnaast is de organisatie zowel individueel als collectief. Elke boer is zelf verantwoordelijk, maar samen vormen ze een geheel en delen ze kennis. Als laatste noemt Walter kwaliteitsborging: laten zien wat je goed doet en controleren. Dit alles wordt overkoepeld door trots. Trots zijn op de inspanning die geleverd wordt om de natuur te behouden. De uitdaging is om deze trots naar buiten te laten zien.

De colleges, evenals de foto's, zijn terug te zien op de online Stolpencommunity Vierkantdelers.

's Avonds

Het symposium werd afgesloten met het prachtige stolpenlied 'Kruiwagen' van Bert van Baar. Een kleine passage:

"Als je langs gaat bij Ellen en Albert, zie je de foto's van het gebint. Dat mooie gouden dikke hout waar het allemaal mee begint. In het vierkant, in het vierkant gaat de zaag en klopt de hamer. In het vierkant, in het vierkant gaat de zaag en klopt de hamer. En onder het eigenwijze piramidedak klopt straks een hart in elke kamer."

Na het zeer gevarieerde en inspirerende symposium was het tijd voor het diner, verzorgd door de dames van de Kookstudio onder

leiding van kok Saskia. Een heerlijk diner, bereid met verse groenten van eigen erf. Tijdens het diner was er tijd voor een praatje en konden de beeldrapportage van 30 jaar Boerderijstichting Noord-Holland door Mart en Anna Groentjes bewonderen en de tekeningen 'Polder op papier' uit de Parlevlietcollectie. De Parlevlietcollectie bestaat uit honderden tekeningen van plattelandskinderen die een uniek beeld schetsen van het dagelijks leven in de polder van circa 80 jaar geleden.

Het Vertelerf

Het Vertelerf, onder leiding van Ineke de Morée, gaf een prachtig podium aan de ambassadeurs uit de Stolpencommunity Vierkantdelers om hun verhaal te vertellen over het stolpenavontuur dat zij zijn aangegaan. Op deze wijze inspireren zij elkaar en de toekomstige stolpbewoners. Door de jaren heen hebben stolpeigenaren een schat aan ervaring opgebouwd. Willen we de stolp behouden, dan is kennis en begeestering van huidige stolpbewoners cruciaal. Ineke de Morée, samen met Peter van Zutphen eigenaar van de stolp en het woonerf Nieuw Bouwlust, geeft aan dat zij het wonen op een stolpboerderij zo bijzonder vindt doordat een stolp is 'geaard', hij beschermt en is geborgen. Zij is zeer verknocht geraakt aan het licht, de ruimte, het uitzicht en vooral de luchten.

Arie van den Brand vertelde over De Nieuwe Proef, een stolpboerderij met erf die onderkomen biedt aan acht wooneenheden en zich heeft ontwikkeld tot een uniek concept met tal van nieuwe functies: wonen, voedselproductie, eten en educatie. Een voorbeeld van nieuwe functies als financiële drager voor een stolpboerderij. Juliëtte Hulzebos vertelde over haar fraaie 17^e-eeuwse stolp, het Polderhuis. Zij vertelde over het gerucht dat Napoleon Bonaparte op zijn inspectietochten door Holland eens een bezoek heeft gebracht aan het Polderhuis. Napoleon was dol op parfum, het bewijs van zijn aanwezigheid werd dan ook geleverd door de vondst van een parfumsflesje van de lievelingsparfum van Napoleon Bonaparte. Of het verhaal van Jan Willem en Willemieke die ruim twee jaar geleden het drukke Amsterdam hebben verlaten om zich te settelen op de West-Friese klei, omgeven door dieren, rust, ruimte en natuur. "Op een boeren erf is altijd wat te doen".

De avond werd afgesloten met de Grote Stolpenquiz, een quiz die zelfs voor de meest doorgewinterde stolpenkenner niet gemakkelijk was en waarbij smakvolle prijzen te winnen waren. Na de quiz was er nog gelegenheid voor een drankje en een dansje en werd de avond afgesloten met een vreugdevuur, waarin de wensen die tijdens het Stolpenoogstfeest verzameld waren, ritueel verbrand werden. Wij hopen dat alle wensen uit mogen komen en wij u volgend jaar weer van harte mogen verwelkomen op het Stolpenoogstfeest 2019. R/S

WINNAARS ENQUÊTE VRIENDEN VAN DE STOLP

De winnaars van de enquête Vrienden van de Stolp zijn inmiddels bekend en hebben bericht gehad. Via deze weg willen wij iedereen die heeft deelgenomen nogmaals hartelijk bedanken. Door jullie respons zijn we heel wat inzichten rijker geworden.

De overnachting in een stolpboerderij met bed and breakfast is gewonnen door:

- Jan Appelman, De Weere
- Arjan Akse, Hippolytushoef
- Wilhelmin van Diepen, Ursem

De bol.com cadeaubon ter waarde van € 50,- is gewonnen door:

- Marjorie Zonneveld, Zuidschermmer
- Sonja Vlaar-Vriend, Sijbekarspel
- Herman Dukers, Middenbeemster

RIETDEKKERS BV

Zwaagdijk-Oost 286, t. 0229 262140, m. 06 20548854
info@rietdekkersbedrijfsijm.nl, www.rietdekkersbedrijfsijm.nl

Ontwerp en aanleg landelijk erf en tuin

- Erfontwerp, tuinontwerp landelijke tuinen/erven, boerderijerven
- Beplantingsplan op maat, advies over de aanleg
- Uitvoering van de aanleg
- Advies onderhoud beplanting zoals boomgaarden, bosjes en weiden (ontwikkeling bloemenweiden)
- Kwaliteitsplan bij vergunningaanvraag bouw schuur, stal, ed.

INFO@LANDERADE.NL 06-39843826 WWW.LANDERADE.NL

SCHILDERSBEDRIJF

Jos Bes

TUITJENHORN

TEL : 06-53694232 / 0226-393615
WWW.SCHILDERSBEDRIJF-JOSBES.NL

ARCHITECTENBUREAU
LEIN

restauratie
transformatie
nieuwbouw
verbouw

Zaanweg 59, Wormerveer
075-6287686, www.kleinbv.nl

ook uw stolpboerderij
kan energie-neutraal!

AARDWARMTE!

Comfort in
4 seizoenen

www.warmtebelang.nl

COLOFON

Nieuwsbrief nr. 95 van de Boerderijen-
stichting Noord-Holland 'Vrienden van de
stolp', december 2018

Secretariaat: Schapenlaan 20,
1862 PW Bergen NH
info@boerderijstichting.nl
Dinsdag en donderdag van 9 tot 5 telefonisch
bereikbaar via 072 581 68 88
beeldbank@boerderijstichting.nl
www.boerderijstichting.nl
IBAN: NL69 INGB 0000 3381 81 t.n.v.
Boerderijstichting Noord-Holland, Bergen

Redactieteam:
Dieuwertje Duijn
Wilma Eelman
Willem Messchaert
Jan Schoen
Renee Stroomer
Nico van der Wel
Ad Kikkert (tekstcorrectie)

Grafische verzorging en advertenties:
Carla Buijsman, le bureau, Hoorn (0229 317 027)
Druk: Meco Offset, Zwaag
Oplage: 1.950 exemplaren

Het bestuur:
Peter van Zutphen (voorzitter), Anna Pauwlon
Henk de Visser (secretaris), Oudorp
Ralf van Etten (penningmeester), Stompvoren
Anneke Zandt, Twisk
Wilma Eelman, Den Burg

Advisering
Het is mogelijk adviezen m.b.t. constructief-tech-
nische c.q. esthetische aspecten en onderwerpen
over boerenerven 'op locatie' in te winnen.
Voor een dergelijk advies wordt een bijdrage van
€ 125,- (all-in) in rekening gebracht.

Verzoeken om advies te richten aan het
secretariaat:
Schapenlaan 20, 1862 PW Bergen NH
info@boerderijstichting.nl
Zie ook onze website: www.boerderijstichting.nl

De Nieuwsbrief verschijnt 4 maal per jaar.
ISSN 1566-8843

De Boerderijstichting Noord-Holland is
aangemerkt als ANBI. Zie onze website.

Te weten

- Per 2019 bedraagt de jaarlijkse bijdrage van de Vrienden van de Stolp € 22,50 per jaar (meer mag).
- Geef tijdig een eventuele adreswijziging door.

STOLPEN IN HET NIEUWS

UIT HET NOORDHOLLANDS DAGBLAD, VERZAMELD DOOR ED DEKKER, JOURNALIST.

De gemeente ziet af van redding van een stolp aan de Lagelaan in **Heiloo**. De raad besloot zich verder niet te bekommeren om de boerderij. Sloop wordt noodzakelijk genoemd vanwege de beoogde aansluiting op de Ag. De nieuwe op- en afrit is nog lang niet in kannen en kruiken. De provincie heeft het project uitgesteld, in afwachting van Europese wetgeving.

De Raad van State staat bewoning van een oude stolp aan de Jisperweg in **Noordbeemster** toe. De eigenaar verzette zich tegen een verbod van de gemeente. De lang leegstaande boerderij was in gebruik genomen als derde bedrijfswoning. Beemster moet nu de bezwaren opnieuw beoordelen. Eerder keurde de gemeente een nieuwe stal bij de stolp goed.

Vrede en Vrijheid, Mariahoeve, Centraal en Golfstroom. Deze stolpen wijzen op een rijke agrarische geschiedenis van de polder Koegras in **Den Helder**. Ze trekken voorbij in het nieuwe boek 'Uit beeld' van Jan T. Bremer. Vrede en Vrijheid kreeg in 1879 een andere eigenaar, samen met 107 ha land. In de jaren zestig volgde sloop wegens stadsuitbreiding.

Na drie keer brand is het over. De restanten van een stolp aan de Zuidermaatweg in **Heemskerk** worden gesloopt. De witte boerderij uit 1910 is een gemeentelijk monument. Er komt nieuwbouw terug: een stolpwoning met een grote schuur. De eigenaar gaat in de schuur wonen. De boerderij, een 'afgekapte stolp', was tot 1970 volop agrarisch in bedrijf.

Met een vernietigend oordeel van het Europese Hof over het Nederlandse stikstofbeleid voelen de bewoners van een stolp in **Callantsoog** zich gesterkt in hun strijd tegen de bouw van aangrenzende vakantievilla's. Zij verwachten nu succes bij de Raad van State om de polder bij de stolp ongemoeid te laten. Een open gebied waar de hoeve zich thuis voelt.

Hoe een stolp een voornaam rol speelt in de geschiedenis van de Katholieke Kerk in **Blokker**. Dat blijkt uit het nieuwe boek 'De Michaël van Westerblokker'. Voor de inzetting van het kerkgebouw in 1852 beleeft de parochie haar geloof sinds de reformatie in een verbouwde stolp die iets van de weg af stond. Het gerestaureerde pand is sinds 1972 geen kerk meer.

Voor veel stolpen binnen de Omringdijk staan er fraai gekleurd op met hun West-Fries Groen. Hans van Kampen van het Westfries Genootschap achterhaalde het ontstaan van deze frisse streekkleur. Huisschilder Jacob Hinke uit **Spierdijk** ontwikkelde in de tweede helft van de negentiende eeuw zes mintgroene tinten. Nu bestaan er zo'n 25 soorten mintgroen.

Een indrukwekkend gezicht in **Haringhuizen**. Drie vierkanten op één boerenerv worden blootgelegd. De kolossale, vervallen boerderij uit rond 1800 wordt vrijwel volledig herbouwd. Het houten geraamte wordt gedemonteerd en keert later terug. De nieuwe woonstolp gaat ook onderdak bieden aan een bed and breakfast, 'Heeringhuusen'. Met vijf gastenkamers.

Brand op **De Woude**, alarm op het eiland. Op een avond vatte een stolp vlam. Het vuur ontstond in de schoorsteen. Drie brandweer-auto's en een blusboot kwamen in actie. De boerderij kon behouden blijven. Een bijgebouw is grotendeels verwoest. Iets meer dan een uur na het ontstaan van de brand konden de bluswerkzaamheden worden beëindigd.

STOLPEN IN DE KOP

De Historische Vereniging Oud Anna-Paulowna organiseert **zondag 20 januari** een middag over stolpboerderijen en erfgoedbeleid in samenwerking met de Boerderijstichting en de gemeente Hollands Kroon. Er is dan veel te zien, te horen en mee te praten. Er zijn namelijk twee tentoonstellingen, twee inleidingen en een zaaldiscussie. Twee nieuw samengestelde exposities tonen stolpen in de polder en portretten van stolpbewoners. Daarna houdt Willem Messchaert een praatje over stolpboerderijen in het Noord-Hollandse landschap, gevolgd door een inleiding over erfgoedbeleid door wethouder Theo Meskers van Hollands Kroon. Tenslotte volgt een discussie met de zaal over deze thema's geleid door Peter van Zutphen, voorzitter van de BSNH. Plaats van handeling: Museum Oud Anna Paulowna, Zandvaart 5 te Breezand. Inloop vanaf 14.00 uur. Er is een pauze, er is koffie en thee. Einde programma om 17.00 uur. Meer info ook via tel. 0223 531 336 en onze website. W/M

SANDER DOUMA ARCHITECTEN BNA
www.sanderdouma.nl 072-503 98 47

SCHILDERSBEDRIJF
VAN BENSCHOP

DE
VERFFRAAIER!

Zegt wat hij doet,
doet wat hij zegt.

Werkt ook met verven op natuurlijke basis.

T 06 - 22 799 263 - info@vanbenschop.nl
Wognum - www.deverffraaier.nl
f facebook.com/schildersbedrijfvanbenschop.nl

PRONK STAAT VOOR
VAKMANSCHAP

PRONK BOUW

nieuwbouw
verbouw
onderhoud
restaurant

Machinestraat 2, Postbus 20, 1749 ZG Warmenhuizen
Telefoon (0226) 391374, fax (0226) 392032

E-mail: info@pronkbouw.nl, website: www.pronkbouw.nl

KLAVER
MAKELAARDIJ

SPECIALIST IN DE
VERKOOP & AANKOOP
VAN STOLPBOERDERIJEN

NEEM CONTACT MET ONS OP

www.klavermakelaardij.nl | 0226-414008

BUITEN
STATE
makelaars